

VESTFOLDMINNE 13

Rutebilstasjon i Sandefjord

I rutebilens barndom i Sandefjord var plasseringen av rutebilstasjonen noe tilfeldig, men etter hvert ble det foran godsekspedisjonen til Jernbanen som ble stedet hvor de holdt til. Det var jo ikke så mange rutene og rutebiler så det gikk greit. På bilde til høyre kan vi se rutebilene til Auto-Buss som fra 1928 og noen år fremover var nesten enerådende i Sandefjord. Rutebiltrafikken i Sandefjord ble startet av N.B.Gustavsen, Omnibusfart, som drev frem til 1928 da han solgte til Auto-Buss. I tillegg til at Julius Dalen med ruten på Kodal som kom veldig tidlig med.

Etter hvert økte rutene og antall rutebiler. Plassen ble for liten og ny plass måtte finnes. Og i første halvdel 1930 falt valget på Aagaards plass, eller Tomta i dagligtale. Det var jo nesten naturlig. Dette var et av Sandefjords to torg og her var det allerede mye liv og røre. Her lå Sandar Meieri bl. annet. Når bussene hadde etablert seg der kom også all slags handel. Her var som sagt meieriet med bl. annet hestestaller, flere kolonialhandlere, slakterbutikker, torghandel, frisører, kommunale kontorer som trygdekassen, og mange flere.

Alle rutene i Sandefjord og omegn gikk ut her fra, med unntagelse av to av rutene til Auto-Buss som hadde holdeplass på Torvet, dvs. det nedre torvet i Sandefjord.

Det var jo mange rutebilselskaper i Sandefjord selv om byen og opplandet var lite. På 1930-40 tallet var det Auto-Buss, Reidar Johannessen, Kodalruten, Gjeinruten, Kvelderuten, Larvik-Sandefjord, Nilsens Bilruter.

I 1939 stadfestet bystyret at Tomta (Aagaards plass) skulle være byens rutebilstasjon og at det skulle bygges en 4 etasjers bygning som skulle inneholde alle fasilitetene som rutebilene hadde behov for. Men så kom krigen og planene ble lagt til side. En stund etter at krigen var slutt kom saken om rutebilstasjonens plassering igjen opp. Debattene gikk livlig i aviser og i bystyret. Frontene kan man vel si var steile, rutebileierne ville ikke investere for mye, kommunen hadde et annet syn. Rutebileierne gikk etter samarbeid med NRF inn for plassering syd i byen i Badeparken, mens kommunen ville ha det oppe ved Jernbanen hvor det var ledig tomt etter at tysker-brakkene ble revet.

I 1966 inngikk det det samarbeid med Entreprenør H. Skjelbred om bygging ved Jernbanen i Sandefjord. Kommunen og rutebileierne var blitt enige og byggingen ble påbegynt.

Rutebilene til Auto-Buss AS oppstilt foran jernbanens gods-ekspedisjonen i Sandefjord.

Fra v.: International, International, Chevrolet, International og Graham-Brothers. Bildet fra ca. 1928.

Livlig trafikk på Aagaards plass, Tomta, 1948. fra v.: Z-12212 MAN 1939, Z-12210 International 1936, Z-12214 Studebaker 1948, alle tilh. Reidar Johannessen Bilruter.

I 1991 ble dagen da nye Sandefjord Rutebilstasjon ble tatt i bruk. Den gang stod det i NRF Tidene at dette var en flott og blant de få rutebilstasjoner bygget til sitt formål. Plasseringen er rett ved Jernbanestasjonen som gjør at mulighetene for buss – tog er optimale. I dag, 50 år siden fungerer fortsatt rutebil-stasjonen slik den var tenkt å gjøre.

Tekst: Finn Egil Johannessen.

Bilder: Finn Egil Johannessen samling.